

Грабнали млѣчни царевици отъ близката нива, чакъ тогава хукахме за въ кѣщи.

Дѣдо ни посрѣща съ кротка усмивка и иска нѣщо да ни каже. Но кой ти слуша? Блѣсваме вратата, отваряме долапа и диримъ хлѣба. Грабваме по единъ коматъ и отново — хайде на улицата.

Но единъ день долапътъ бѣше празенъ. А тичахме цѣль день и още щѣхме да лудуваме, ако не бѣхме огладнѣли. Дѣдо седѣше на двора, цепѣше ябълки за ошавъ и се подсмиваше подъ мустакъ.

— Дѣдо, гладни сме. Кѣде е хлѣбътъ?

— Ако бѣхте гладни, щѣхте навреме да си дойдете. Колкото хлѣбъ имаше, майка ви го прибра. Отиде на рѣката съ съседкитѣ. Довечера ще опече прѣсна пита.

— Охъ, ще умра отъ гладъ до тогава! — извика сестричето ми и сълзи покапаха отъ очитѣ му.

Азъ се намусихъ, готовъ сѣщо да заплача. Но дѣдо не се разсърди, а весело се засмѣ:

— Втасахме! Единъ день не могатъ да стоятъ гладни. А питате ли мене като бѣхъ младъ? Тогава скитахъ изъ Влашко немилъ-недрагъ и по цѣли дни троха въ устата си не слагахъ! И не се цирлѣхъ като васъ, ами видите ли това? — И той почука съ прѣстъ главата си. — Мозъкъ има тукъ. Все му намирахъ колая какъ да похапна, макаръ и грошъ да нѣмахъ въ джеба си.

Ние заобиколихме дѣдо и забравихме своя гладъ. Знаехме, че той си е спомнилъ нѣкоя случка отъ младитѣ години. А какъвъ сладкодуменъ е дѣдо! Колко пжти ни е разказвалъ за скитанията си въ Влашко, за комититѣ — негови другари, съ които кроели планови да дигнатъ бунтъ и да изгонятъ турцитѣ отъ татковината ни! Най-много обичахме дѣда за това, защото той е билъ другаръ на Христо Ботевъ и на Любенъ Каравеловъ.

— Разкажи ни бе, дѣдо, какво правѣше като бѣше гладенъ! — замолихъ го азъ.

Дѣдо остави ябълкитѣ, извади лулата си, напѣлни я. цѣкна съ кремъкъ и, когато смукна, огледа ни съ добритѣ си усмихнати очи.

— Бѣше въ Букурещъ. — започна той. — Пакъ есенъ като сега се бѣ спуснала надъ земята. Само, че тогава валѣха едни такива дѣждове!... Галвата си не можешъ да покажешъ вънъ. Ще се измокришъ като мишка. Пъкъ бѣше и студено. Хайде, кой ти гледа всичко това, но поне да имаше какво да се яде! А свършихъ паритѣ до грошъ. Отъ три дни троха не бѣхъ слагалъ въ устата си. Скитахъ по кръчми и бозаджийници, топлѣхъ се около печкитѣ, гледахъ какъ хората ядѣха, а слюнки ми течеха, течеха... Кой ти дава безъ пари? Срамъ ме бѣше вече да искамъ на вересия и отъ Странджата. А трѣбваше да се яде. Не щешъ ли, сварвамъ въ една бозаджийница три-четири млади ромънци, добре охранени, хубаво облѣчени; черпятъ се и се кикотятъ. Весели хора. Дай имъ шеги и смѣхъ. Менъ хичъ не ми бѣше за веселби, но като ги слушахъ, изведнажъ ми дойде на ума какъ да се нахраня. А гледамъ на витрината единъ пандишпанъ. Червената му кора сякашъ ми казва: „Не ме гледай, ами хапи и яжъ“. Чакай, рекохъ си и то ще стане. Приближихъ до веселитѣ ромъни и имъ казахъ: